Abilympijský zpravodaj

ČESKÁ ABILYMPIJSKÁ ASOCIACE

Ročník XVIII., číslo 4/2017

Vydává Česká abilympijská asociace, z.s.

Už posedmé se hledá Zaměstnanec roku

Firmy mohou **do 15. září** nominovat zdravotně postižené zaměstnance do soutěže *Zaměstnanec roku 2017*.

Akce vyzdvihuje osoby, které dokáží být přes svůj zdravotní handicap úspěšné ve své profesi na běžném i chráněném trhu práce. Proto se soutěží ve dvou kategoriích: *Zaměstnanec roku z chráněného trhu práce* a *Zaměstnanec roku z běžného trhu práce*.

Své návrhy zasílejte do daného termínu prostřednictvím elektronického nominačního formuláře, který najdete na http://zamestnanecroku.cz.

Cena *Zdravotně postižený zaměstnanec roku 2017* bude slavnostně předána 15. listopadu v 17.30 hodin na Staroměstské radnici v Praze.

(hp)

Mnozí lidé je donedávna považovali za „podmnožinu“ vodicích psů pro zrakově postižené lidi. Ale psi asistenční pomáhají jinak a jiné skupině lidí: třeba vozíčkářovi sundají ponožku, donesou svetr spadlý na zem, otevřou ledničku, přinesou noviny ze schránky. A dětem na vozíku někdy dokážou splnit, co jim na očích vidí.
Výcvik takového pomocníka zabere čas a stojí peníze. Hodně peněz. Stát byl dosud štědrý jenom k vodicím psům, ale letos poprvé poskytnul víc než tři milióny korun na výcvik 16 čtyřnohých asistentů. A v Česku už několik měsíců běží ***kampaň Milionový pes****, která má jasné cíle: zlepšit informovanost široké veřejnosti a prosadit žádoucí změny v legislativě.*

Celostátní kampaň usiluje o stejné podmínky pro asistenční a vodicí psy

Když Ministerstvo práce a sociálních věcí v prosinci poskytlo víc než třímiliónovou dotaci na výcvik asistenčních psů, byl to průlomový čin. Stát dosud financoval výhradně vodicí psy pro slabozraké a nevidomé lidi. Ale retrívři, labradoři, border kolie či pudlové pomáhající vozíčkářům, kardiakům nebo třeba epileptikům jsou ve světě i v Česku stále výraznějším trendem. A naši politici, zejména ministryně Marksová, si začínají uvědomovat, že stát by už neměl zvýhodňovat čtyřnožce vycvičené pro zrakově postižené osoby.

K organizacím, které se nejvíc snaží odstranit zmíněnou nespravedlnost, patří Pestrá. Následující rozhovor nám poskytla její PR manažerka Jana Augustinová.

❒ **Na konci května jste zahájili kampaň Miliónový pes. Jak dlouho bude trvat? A co konkrétního má přinést?**
Kampaň bude probíhat tak dlouho, dokud nedosáhneme zásadních výsledků. Uspořádali jsme tiskovou konferenci, které se zúčastnila ministryně Michaela Marksová. Připravujeme elektronickou petici určenou pro všechny, které toto téma oslovilo. Dále určitě proběhne nějaký happening, rádi bychom taky oslovili různé známé osobnosti s prosbou, aby nás podpořily. Výsledkem má být optimálně zákon, který zrovnoprávní majitele vodicích a asistenčních psů.

❒ **V informacích ke kampani uvádíte, že jeden asistenční pes ušetří milión korun vynaložený na osobní asistenci. Jak jste došli k téhle sumě? Nebo jde o hrubý odhad, počítající s tím, že takhle velká suma dobře zapůsobí na laickou veřejnost?**
Částku jsme vypočítali na konkrétním příkladu našeho pana ředitele, vozíčkáře Michala Pragera, který sám potřebuje celodenní asistenci a pomoc psa využívá. Jde o peníze, které asistenční pes dokáže ušetřit za dobu, kdy vykonává svou práci, tedy přibližně za 10 let.

❒ **Vůbec první dotace od ministerstva i vaše kampaň jsou velmi potřebné. Ale zároveň jde o jednorázová a dílčí opatření, která neřeší podstatu věci: nerovnoprávné postavení asistenčních a vodicích psů i jejich majitelů. Asistenční pes se musí dostat do legislativy, jeho výcvik by měl financovat stát a je žádoucí, aby měl stejná práva jako vodicí pes...**
Zmíněná dotace vznikla díky tomu, že na problémy dlouhodobě upozorňujeme a několikrát jsme o nich s ministerstvem osobně jednali. Považujeme tyto finance za velký úspěch a vstřícný krok ministerstva. V jednáních dál pokračujeme, a snad se nám nakonec podaří prosadit vznik speciálního zákona. Zároveň také upozorňujeme na další potíže: nikde není například stanoveno, kde všude se může asistenční pes pohybovat.

❒ **Kolik neziskovek u nás zajišťuje kvalitní výcvik asistenčních psů? A liší se nějak jejich činnost?**
Přesný počet výcvikových subjektů neznáme, ale je jich minimálně dvanáct. Jde o pouhý odhad, protože asistenční pes není zakotven v zákoně, a tak není určeno, za jakých podmínek může taková organizace vzniknout a působit.

Jsou ale čtyři certifikované organizace, k nimž patříme i my, a necertifikované. Základní rozdíl v jejich fungování vidíme v kotcovém a bezkotcovém systému výcviku. My jsme rozhodně pro bezkotcový systém: naši psi žijí od štěněte až do předání klientovi v domácím prostředí vychovatelů i trenérů. Podle nás tak mají větší předpoklad naučit se fungovat v přirozeném prostředí. Cvičíme parťáky pro život, ne roboty ani chůvy! Cvičíme s respektem k psovi i jeho budoucímu majiteli – to je pro nás zásadní.

❒ **Jakým způsobem byla ministerská dotace rozdělena? Na základě výběrového řízení? Nebo dostali všichni žadatelé stejný podíl? Nebo byl přístup ministerstva individuální dle poznatků, které jeho úředníci nasbírali o jednotlivých neziskovkách?**
O dotaci mohly žádat organizace, které mají podle občanského zákoníku právní formu spolku, ústavu nebo obecně prospěšné společnosti a předmětem jejich činnosti je výcvik asistenčních psů. Každá organizace si zažádala o jinou částku a ministerstvo pak zkoumalo, nakolik je její rozpočet věrohodný. Částka, o kterou mohly žádat, neměla strop, a tak záleželo jen na ministerstvu, kolik peněz komu přidělí. Úředníci se ale snažili dát každému zhruba stejně. **(pel)**

Stezka korunami stromů

Atrakci v Krkonoších si užijí i vozíčkáři

str. 2

Kniha, která pobaví i překvapí

Čtivé příhody dokazují literární talent autora

str. 6

Originální nápad má stále větší úspěch

Vznikají mosty mezi neziskovkami a podnikateli

str. 7

BARTH MEDIA
EOP ELEKTRÁRNY OPATOVICE
steno

Mapa Hradce Králové pro hendikepované se rozšířila o část Moravského Předměstí

Přechody pro chodce, autobusové zastávky, obchody nebo úřady jsou místa, kde se zdravotně postižení bez pomoci velmi často neobejdou. Jakou část cesty městem za nákupy zvládne vozíčkář nebo nevidomý sám a kde bude potřebovat pomoc od okolí, se však dozví díky projektu *Bezbariérový Hradec*, který mapuje a popisuje vybrané úseky či důležité budovy ve městě. Tato speciální mapa dostupná na webu města www.hradeckralove.org/hradec-kralove/bezbarierovy-hradec se loni rozšířila o oblast v okolí Brněnské třídy a třídy E. Beneše.

Hodnocení jednotlivých tras a objektů provádějí přímo zdravotně postižení. „V rámci projektu spolupracujeme s Centrem pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje a TyfloCentrem v Hradci Králové. Nikdo jiný není samozřejmě schopný popsat autobusovou zastávku pro nevidomého lépe než právě nevidomý," řekla Anna Maclová, náměstkyně primátora zodpovědná za oblast sociálních věcí. „Hodnocení jednotlivých úseků a míst ale neslouží jen lidem se zdravotním postižením, případně hůře mobilním a orientujícím se seniorům či rodinám s kočárky, ale je důležitým zdrojem informací a podnětů pro zapracování potřebných úprav v nově připravovaných investičních projektech s cílem co nejvíc minimalizovat uvedené bariéry dle možností architektury i v dalších částech města," doplnila Maclová.

Začalo to v roce 2013

Projekt *Bezbariérový Hradec* již od roku 2013 mapuje území města a průběžně doplňuje nové trasy pro pěší či budovy ve městě s charakteristikou jejich dostupnosti právě pro hendikepované. Jeho součástí je speciální mapa, webová stránka přizpůsobená pro nevidomé s textovými popisy všech mapovaných prvků, CD-ROM s audionahrávkami pro nevidomé a tištěná brožura s hodnocením vybraných tras a objektů z hlediska bariérovosti.

V současnosti mapa obsahuje oblast městského centra a dál pak směrem k hlavnímu nádraží, autobusovému terminálu a k úřadu práce, areál fakultní nemocnice, Pospíšilovu třídu až k Poliklinice II na Slezském Předměstí, okolí polikliniky ve Foerstrově ulici nebo trasu z centra města ke koupališti Flošna a na fotbalový stadion. „Loni se podařilo zmapovat okolí Brněnské a Benešovy třídy, letos by se mapa mohla rozšířit o vybrané trasy v Malšovicích směrem do městských lesů," řekl Marek Šimůnek, vedoucí sociálního odboru hradeckého magistrátu.

„Inventura" mapy

Nyní je na území města zmapováno 264 úseků v celkové délce 27,3 kilometru, 148 budov, jako jsou úřady, zdravotnická zařízení, školy, obchody, restaurace a další občanská vybavenost. Celkem 165 přechodů pro chodce je v mapě popsaných pro nevidomé, 114 jich hodnotili vozíčkáři. Ve městě je necelých 400 zastávek městské hromadné dopravy, 55 z nich je zmapováno pro zdravotně postižené.

Autobusy a trolejbusy městského dopravního podniku jsou kompletně nízkopodlažní, tedy přizpůsobené pro lepší nástup vozíčkářů. Hendikepovaným občanům je k dispozici 13,5 kilometru v městských lesích, in-line tratě s asfaltovým povrchem, který je vhodný pro vozíčkáře, mají dalších 17 kilometrů.

Kompletní informace k projektu *Bezbariérový Hradec* jsou na uvedené webové adrese. Připomínky a náměty k mapování mohou lidé posílat na e-mail bariery.hk@mmhk.cz.

Petr Vinklář

Četné expozice obohatí nejen řada odborných přednášek

Úterý 19. až pátek 22. září, od 9 do17 (v pátek do 15) hodin, Výstaviště Brno, pavilon A1 a A2, vstupné na místě: obyčejné 110 Kč, zlevněné pro studenty s potvrzením o studiu, seniory a držitele průkazu ZTP 60 Kč, zlevněné pro držitele Senior pasu 20 Kč, děti do 6 let a doprovod držitelů průkazu ZTP/P zdarma – to jsou základní údaje o veletrhu rehabilitačních, kompenzačních, protetických a ortopedických pomůcek REHAPROTEX.

Naši přední i zahraniční výrobci na něm představí jako vždy hlavně novinky. Návštěvníci se přitom budou moci ve větší míře aktivně zúčastnit praktických ukázek jejich používání v rozmanitých situacích na testovací dráze s různými druhy povrchů na centrální výstavní ploše.

Velká nabídka čeká také v doprovodné části. Na oblíbené akci *Pro Váš úsměv* (prvně se uskutečnila v roce 1998) seznámí nevládní neziskové organizace humanitárního zaměření se svými aktivitami. Bude to navíc jedinečná příležitost k nákupu třeba nevšedního dárku ze široké škály originálních výrobků různých chráněných dílen.

Mnozí určitě zamíří na stánek Ligy vozíčkářů na atraktivní odborné přednášky, kde budou moci zdarma využít i služeb poradenského centra. Národní rada osob se zdravotním postižením uspořádá v úvodní veleteržní den odborný program na ožehavé téma veřejné dopravy cestujících na vozíku, nevidomých nebo neslyšících. Opomenout nelze ani různé workshopy, zajímavé soutěže i atraktivní umělecká vystoupení.

Na základě dohody Národní rady se státním železničním dopravcem dojede z Prahy v úterý krátce po 10. hodině na provizorní dřevěné nástupiště na Výstavišti speciální vlak Rehaexpres s nájezdovou rampou pro 185 sedících a maximálně 14 vozíčkářů. Odjezd zpět se plánuje přibližně na 16. hodinu, na pražském hlavním nádraží by vlak měl být zhruba ve 20 hodin.

Podrobnější informace o veletrhu, který se od roku 2013 koná s dvouletou periodicitou, uvádí webová adresa www.bvv.cz/rehaprotex. **(mk)**

Největší rozhledna v Krkonoších je dostupná i vozíčkářům

Na úpatí Černé hory nedaleko Janských Lázní byla postavena obří dřevěná rozhledna. Stovky lidí se na Stezku korunami stromů vydaly hned 2. července, kdy byla slavnostně otevřena. Atrakce, jejíž součástí je unikátní podzemní naučné centrum, je zcela bezbariérová.

Trasa na vrchol 45 metrů vysoké věže je dlouhá 1 511 metrů a snadno se na ní pohybují vozíčkáři, ale i osoby s omezenou pohyblivostí nebo rodiny s kočárkem. Na panelech a menších informačních tabulích vybavených kukátkem, rozmístěných po celé stezce, se návštěvník dozví mnoho zajímavostí o přírodě. Čekají na něj i tři didaktická zastavení a tři adrenalinová zákoutí, kde si může vyzkoušet udržení rovnováhy v průhledu, který odhaluje zdánlivě nebezpečnou propast. Hlavně pro děti je lákadlem suchý tobogán, který má přes 50 metrů.

Stezka nabízí nejen nádherné výhledy do korun stromů a na panoráma Krkonoš, ale i výlet do podzemí. V jeskyni o rozloze 150 metrů čtverečních se turisté dozvědí vše o životě pod povrchem a prohlédnou si spletitý kořenový systém lesa.

Vozíčkář se dostane až k rozhledně bezbariérovou cestou z parkoviště penzionu Hoffmanova bouda. Novou atrakci lze navštívit po celý rok, zavřeno bude jen na Štědrý den. Vstupné a další informace jsou zveřejněny na stránkách www.stezkakrkonose.cz, kde se lze dovědět i to, že budou pravidelně pořádány Dny pro hendikepované: držitel průkazky ZTP/P i jeho průvodce budou mít vstup zdarma.

(pel)

Hádky, skandály a liknavost politiků potopily klíčové zákony

náš komentář

Ve vládě a parlamentu se v poslední době vyskytovaly čtyři předpisy důležité pro lidi s postižením. Dva zákony byly v Poslanecké sněmovně schváleny a dva hozeny přes palubu. Řečeno sportovní hantýrkou, jde o nepovzbudivou plichtu.

Chvályhodnou novinkou je přijetí **novely zákona o poskytování dávek lidem s postižením.** Co se změní? Úředníci například už nebudou zkoumat společný majetek osob, z nichž jedna požádá o příspěvek na kompenzační pomůcku. Snižuje se limit pro nárok na příspěvek na pořízení pomůcky u její ceny, a to z 24 na 10 tisíc korun. Zvyšuje se příspěvek na mobilitu ze 400 na 550 korun měsíčně. Zlepšuje se situace u příspěvku na zakoupení automobilu... Je velmi pravděpodobné, že v létě zákon schválí i Senát, aby mohl platit od 1. ledna 2018.

Přínosem je i **novela zákona o nemocenském pojištění**, zakotvující dlouhodobé ošetřovné, které pomůže bezprostředně po propuštění pacienta z nemocnice. V situaci, kdy je nutné o něj celodenně pečovat po dobu alespoň 30 dnů, bude člen rodiny moci požádat o dávku na dobu až 90 dnů od ukončení hospitalizace. Pečujícímu (ať zaměstnanci, nebo osobě samostatně výdělečně činné) bude z nemocenského pojištění náležet náhrada příjmu z výdělečné činnosti, a to ve výši 60 % denního vyměřovacího základu. Zaměstnanec během péče nesmí dostat výpověď a po jejím ukončení mu je garantována původní práce i návrat na stejné pracovní místo. Rodina tak získá čas na důkladné zvážení, jak zajistit případnou dlouhodobou (tj. více než tříměsíční) péči o svého člena.

Vyloženým průšvihem naopak je zamítnutí **velké novely zákona o sociálních službách**. V květnu prošla prvním čtením ve sněmovně, ale v červenci Výbor pro sociální politiku doporučil poslancům, aby ji neschválili. Ačkoli novela obsahovala závažné chyby, zejména slučování sociálních služeb se sociálně právní ochranou dětí a s péčí o umírající lidi, její zánik má i nežádoucí následky. Především nedojde ke zvýšení příspěvku na péči ve IV. stupni na 19 200 korun pro těžce zdravotně postiženého člověka, pokud žije ve své domácnosti. A nebude prodloužena doba výplaty příspěvku na péči při pobytu osoby s postižením v nemocnici z jednoho na dva měsíce. Ministryně práce Marksová by měla pokorně přiznat, že reformu sociálních služeb, kterou slibovala od svého nástupu do funkce, nedokázala prosadit.

V českém právním řádu není vůbec upraveno bydlení chudých občanů. Ztráta střechy nad hlavou se přihodila nebo hrozí hlavně lidem s těžkým postižením, seniorům, matkám samoživitelkám a mládeži opouštějící dětské domovy nebo náhradní rodinnou péči. Návrh **zákona o sociálním bydlení**, který je dokonce obsažen v koaliční smlouvě a který premiér Sobotka považoval za prioritu, se objevil na stole s dvouletým zpožděním! Vláda ho schválila v březnu, v dubnu ho kvůli závažným chybám zkritizovali poslanci. Ale dál už se nestalo nic. Vypukla totiž vládní krize, která fakticky odstartovala předvolební kampaň.

Hašteření ministrů záhy proniklo i do sněmovny, kde se ochota k serióznímu projednávání legislativy stala nedostatkovým zbožím. Jinými slovy, se sociálním bydlením vláda tak dlouho otálela, až se veledůležitý zákon stal obětí předvolebního boje. A bezohledný byznys obchodníků s chudobou bude pokračovat... Opravdu bude v Česku někdy líp?

Miloš Pelikán

Od roku 2000, kdy vyšel Abilympijský zpravodaj poprvé, dostáváte, vážení a milí čtenáři, tento dvouměsíčník zaměřený na život osob se zdravotním postižením stále zdarma.

Zadarmo ale samozřejmě není ani zpracování, ani distribuce, náklady přitom průběžně narůstají. Obliba Zpravodaje je pro Českou abilympijskou asociaci závazkem vydávat ho i nadále, protože informací závažného i oddechovějšího rázu není nikdy dost…

Proto uvítáme každou korunu, kterou se rozhodnete podpořit vydávání Abilympijského zpravodaje. Uvedete-li do zprávy pro příjemce jméno a adresu, obratem vám zašleme potvrzení o přijetí daru.

Za všechny příspěvky předem děkujeme. **(r)**

MOŽNÉ ZPŮSOBY PODPORY:

Poštovní poukázka A
- *Adresa majitele účtu:* Česká abilympijská asociace, z.s., Sladkovského 2824, 530 02 Pardubice
- *Ve prospěch účtu (číslo účtu)/kód banky:* 272070133/0300 nebo 339338/5500
- *Variabilní symbol:* 511

Bezhotovostní převod na účet
- *Číslo účtu/kód banky:* 272070133/0300 nebo 339338/5500
- *Variabilní symbol:* 511

deník
EVROPA 2
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR
PARDUBICKÝ KRAJ
Pardubice

Pro sportovce není charita prázdný pojem

Pomohl fotbal hokejistů

Fotbalový zápas v Srchu na Pardubicku, který se konal 14. června, pomohl malé Eričce trpící po vakcinaci regresem vývoje. S nápadem charity přišli manželé Darina a Tomáš Rolinkovi a v kopačkách změřily síly slavné postavy hokejových Pardubic a Sparty, oba výběry navíc doplnili známí fotbaloví internacionálové. A tak se na hřišti objevili třeba hokejisté Petr Sýkora, Dušan Salfický, Jakub Nakládal, Aleš Hemský, David Výborný, Tomáš Pöpperle, Jaroslav Kasík, Martin Chabada nebo fotbalisté Luboš Kubík, Jiří Novotný a Luděk Stracený. O výsledek (brankami Tomáše Pöpperleho vyhrála Sparta 2:0) ani tak nešlo, v průběhu zdařilého odpoledne se vybrala částka 133 434 korun, následně bylo možné si na internetu koupit podepsané dresy. Finance budou použity na potřebnou léčbu malé Eričky.

Peníze za dresy

Při 9. ročníku turnaje v malé kopané *Sport Hradec Cup* 24. června ve městě na soutoku Labe a Orlice se dražily dresy českých i světových sportovců. V „osudí“ bylo více než sto položek, největší částku investoval Jakub Vaníček, který si za 40 tisíc koupil dres fotbalisty Lionela Messiho. Celkem se vybralo rekordních 719 670 korun a pořadatelé tuto sumu rozdělili mezi rodiny s postiženými dětmi. Jedním z vybraných dětí byl např. desetiletý Vojta Myrtl, který je pohybově i zrakově postižený a trpí epilepsií, jeho rodiče se opakovaně snažili sehnat peníze na speciální rehabilitaci. Až z Brna přijeli Vojta, Davídek a Olda Koláčkovi – předčasně narozená patnáctiletá trojčata, která trpí dětskou mozkovou obrnou a epilepsií. Speciální péči potřebuje i dvanáctiletý Lukáš Kyral.

Hokejbal pro dobrou věc

Osm týmů z Česka a Slovenska bojovalo 29. července ve Vsetíně o takzvaný *Stoupa Cup*. Hráči včetně hokejbalových i hokejových mistrů světa tak podpořili morálně a taky finančně vážně nemocného tříletého Vojtu Změlíka. Vybralo se 370 tisíc korun, které budou určeny na pořízení asistenčního psa.

(fr)

Bezbariérovost na první pohled

Norskou flotilu vyhlídkových výletních lodí nedávno rozšířil unikátní přírůstek: plavidlo s elektrickým pohonem s poetickým názvem „Vision of the fjords“ pro turistické plavby podél pobřeží severské země.

Od ostatních typově stejných se v prvé řadě liší výraznými rampami, po nichž se vozíčkáři pohodlně dostanou do obou pater a také na kapitánský můstek na vrcholu lodi. Ta disponuje dvěma bezbariérovými toaletami. Vozíčkáři mohou navíc využít speciálně upravenou krytou vyhlídkovou terasu. **(mk)**

Příběh žďárského kláštera „na dosah“

přečetli jsme za vás

Prohlídky pro nevidomé návštěvníky nově zavedli v zámku Žďár nad Sázavou a v Muzeu nové generace. Během nich jsou akcentována zastavení, která je možno vnímat jinými smysly:

✔ **Několik zastavení v Muzeu nové generace** (hmat: trojrozměrný model kláštera, model poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, kopie soch z ambitu kostela, socha Panny Marie Studniční, barokní sušárna chmele, stará pálená dlažba pivovaru s reliéfním označením; sluch: zvuky a hudba v úvodních prostorách prvního a druhého patra)

✔ **Mariánská socha** na prvním nádvoří

✔ **Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše** (hmat – gotický portál; barokní kovaná mříž s funkčním zámkem z roku 1666; bohatě rytecky zdobené mnišské chórové lavice z počátku 18. století, do kterých se mohou návštěvníci usadit; sochařská a oltářní výzdoba; kamenný reliéfní náhrobek opata ze 16. století; sluch – možnost zazpívat si, vyzkoušet akustiku, zahrát na nástroj, v bazilice se nacházejí funkční varhany)

✔ **Rajský dvůr** (hmat – desetiboká studniční kaple, mramorová studna s kováním; sluch – zpěv ptáků, vhození kamínku do hluboké studny; čich – vůně podle ročního období (květiny, bylinky, stromy, …)

✔ **Sádky** (sluch – tekoucí voda, šplouchání ryb; čich – vůně bylinkových záhonů)

Nabízená témata:

◆ Okolnosti založení žďárského kláštera, jeho středověká podoba

◆ Osobnost opata Václava Vejmluvy a architekta Santiniho, barokní přestavba kláštera a stavba poutního kostela na Zelené hoře

◆ Umělecké slohy gotika a baroko, architektura a sochařství

◆ Život v cisterciáckém klášteře, každodennost mnichů, denní rytmus v klášteře

◆ Klášter jako samostatná hospodářská jednotka

◆ Aktualizace témat, vztah minulosti a současnosti, představení živého kulturního centra

Praktické informace:

Prohlídka prozatím po předchozí domluvě. Objednávky na e-mailu schutova@zamekzdar.cz či telefonu 736 776 840. Délka prohlídky podle velikosti a zájmu skupiny: 60 až 90 minut. Prohlídková trasa není bezbariérová. Celou prohlídku lze projít s vodicím psem.

Cena pro nevidomého a průvodce (ZTP/P): 50 Kč/osoba; cena dospělý, dítě/senior; rodinné vstupné: 150 Kč; 100 Kč/100 Kč; 375 Kč.

(helpnet.cz, 3. 8., foto: www.dedictvivysociny.cz)

Škola slaví v tuzemsku velký úspěch se svým slovníkem

Střední škola pro neslyšící z Hradce Králové, odborníky hodnocena jako nejlepší speciální škola pro děti s vadami sluchu v naší zemi, je zapojena do mezinárodního projektu Spreadthesign – Partnership, který byl zahájen v roce 2007 pod vedením Thomase Lydell Olsena ze švédského Örebro. Slovník byl oceněn Jednotou tlumočníků a překladatelů v Praze jako nejlepší elektronický slovník v naší zemi. Tento úspěch je další v řadě, který si škola připsala. Slovník je určen rodičům s neslyšícími dětmi, dětem, žákům a studentům, odborníkům a všem, kteří se o znakový jazyk zajímají. Slouží jako podpora vzdělávání pedagogů ve znakovém jazyce a žákům jako příprava na výměnnou praxi v zahraničí. Do projektu je zapojeno celkem 23 zemí. Týmy jsou složeny z neslyšících i slyšících odborníků. Každá země poskytne pro slovník 15 tisíc znaků, které se stále doplňují.

Cílem projektu je šíření a propagace internetového slovníku mezi laickou i odbornou veřejnost. Internetový slovník národních variant znakových jazyků je zdarma dostupný na internetu. **(fr)**

Fotoohlédnutí za letošní abilympiádou

Jubilejní 25. ročník národní přehlídky pracovních i volnočasových schopností a dovedností osob s handicapem, který byl opět součástí prodejní a zážitkové výstavy Kreativ, nabídl spoustu zajímavých okamžiků. V osmnácti disciplínách se objevilo 78 soutěžících, Kreativ přilákal 35 vystavovatelů. K vydařené akci se vracíme několika fotografiemi.

Pozornost poutaly nejen vypsané soutěžní disciplíny, do pěkné atmosféry zapadl i rozmanitý doprovodný program. K nejvydařenějším patřila přehlídka svatebních šatů Studia Petra, která měla premiéru loni, ale v prostorách pardubického zimního stadionu i před ním si našel každý to svoje. Na odbyt šlo zboží, zájem byl o vybarvování velkoplošné mozaiky i výstavku oceněných soutěžních prací.

Abilympijským soutěžím věnujeme i dvousloupek na straně 6, ke svým disciplínám se vyjadřují Renata Nováková, Monika Červeňáková a Pavel Stibůrek. **(fr)**

Zveme vás!

Veletrh neziskovek v Českých Budějovicích

V jihočeské metropoli se **v neděli 17. září** koná veletrh neziskovek spojený s bohatým kulturním programem.

Akci nazvanou Štěstí s překážkou počtvrté pořádá společnost Amité. Festival začne ve 13 hodin na náměstí Přemysla Otakara II: zahrají Nezmaři, vystoupí kouzelník Radek Bakalář, pro rodiny s dětmi bude přichystána lezecká stěna, skákací hrad či různé soutěže. Zájemci si můžou vyzkoušet dráhu pro nevidomé či jízdu na handbiku, vyfotit se v hendiateliéru či ochutnat dobroty vytvořené hendikepovanými osobami. Chybět nebude stan finanční osvěty.

Benefiční koncert Vlasty Redla v Chrudimi

Rytmus východní Čechy pořádá v Chrudimi **v pondělí 9. října** benefiční koncert. V tamním Divadle Karla Pippicha od 19 hodin vystoupí Vlasta Redl.

Vstupenky jsou k dostání v informačním centru a také online na webovkách Chrudim dnes.

Výtěžek půjde na podporu sociálních služeb pro lidi se zdravotním či sociálním znevýhodněním v Pardubickém kraji.

Otevřené památky a srdce v Třebíči

V Třebíči budou **ve čtvrtek 12. října** Otevřené památky a srdce. Tradiční akce umožní hendikepovaným lidem od 10 hodin zdarma navštívit památky zapsané do Seznamu světového dědictví UNESCO: baziliku sv. Prokopa a Zadní synagogu.

V 18 hodin pak v divadle Pasáž začne koncert kapely The Tap Tap, složené ze studentů a absolventů Jedličkova ústavu. **(pel)**

MERSEN
SLUŽBY MĚSTA PARDUBIC a.s.
PRO MAN s.r.o. Chrudim

Pro chvíle oddechu

Od prvopočátku abilympiády se organizátoři snažili nabídnout soutěžícím prakticky vždy dostatečný výběr disciplín. Stále měly povahu řemeslných/pracovních i volnočasových schopností a dovedností – druhá skupina postupem času mezi uskutečňovanými nakonec převládla. Ale bez ohledu na to musely některé profesní v souvislosti s tím, jak šel technický pokrok dopředu, chtě nechtě z vyhlašovaných jednou provždy zmizet. To potkalo v počátcích 90. let uplynulého století … (1. tajenka) plošných spojů.
Dvakrát, v letech 1999 a 2001, se o soutěžní pocty oficiálně utkaly také zdravotně postižené děti. Od následujícího roku převzal pod záštitou naší Asociace pořádání současné národní abilympiády pro děti a mládež pražský Jedličkův ústav a školy. Z tohoto důvodu se už 16 let neobjevuje mezi pardubickými disciplínami ani … (2. tajenka).

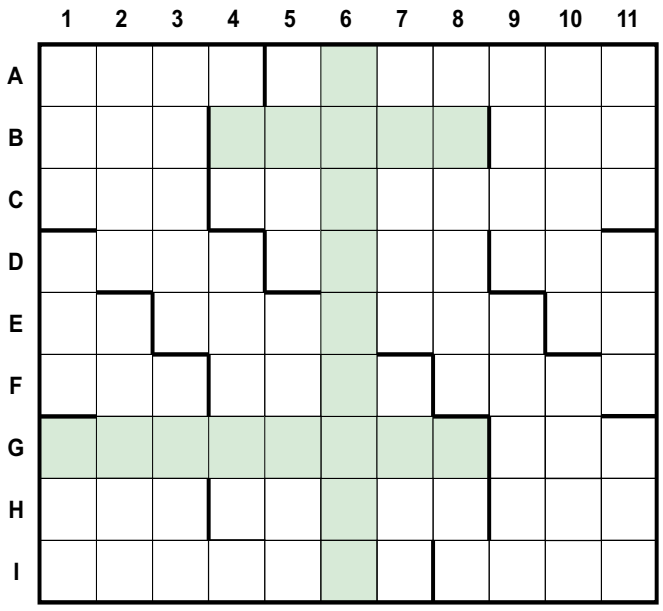

Vodorovně: A. Nájezd; lidový název rojovníku bahenního. – **B.** Vývod kožní žlázky; **2. část 1. tajenky**; rusky „nebo“. – **C.** Turecký důstojník; ovládnout. – **D.** Australský multiumělec (Nick); město v Rostovské oblasti; osobní zájmeno. – **E.** Bobizační slabika; samočinně pracující stroj; polní plošná míra. – **F.** Čidlo zraku; hudební monotónní styl; asijský stromový savec. – **G. 2. tajenka**; ledvina (anatomicky). – **H.** Snad; vzdálenost dna lodě od hladiny; větné spojení. – **I.** Neobjevit; sladkovodní kytovec.
Svisle: 1. Přítok Labe; hraniční poplatek; vazal. – **2.** Oděv v antickém Římě; příležitostná koupě. – **3.** Slovenský region; méně obvyklé mužské jméno. – **4.** Která osoba; měsíc planety Jupiter. – **5.** Slovensky „řepa“; sídlo a řeka v Barmě. – **6. 1. část 1. tajenky**. – **7.** Pouze; rusky „mýval“. – **8.** Pobít kovem; obyvatelé evropského ostrova (slovensky). – **9.** V hudbě „živě“; zničení najetím. – **10.** Chemické vlákno; neteře. – **11.** Schopnost vnímat smysly; italský vítr; biblický mořeplavec.
Pomůcka: enot, rave, Tavoj.

Termín pro tuto křížovku: úterý 10. října. **(mk)**

Pravidla soutěžní křížovky o zajímavé ceny:

1) Vyluštění (při více tajenkách včetně jejich čísla – například 1. ABILYMPIÁDA, 2. PARDUBICE) poslat do stanoveného termínu.

2) Z důvodu zasílání cen poštou připsat také doručovací adresu. Jiný způsob převzetí nutno domluvit na uvedeném e-mailu.

3) Od května 2013 možno luštit také prostřednictvím Facebooku.

4) Jména výherců i správné řešení, podle prostoru také kompletně vyluštěný obrazec příslušné křížovky otiskne následující vydání.

5) Před odesláním raději vícekrát překontrolovat napsané znění včetně označení tajenek správným číslem.

6) Kontakty pro zasílání:
– e-mail:
milos.kajzrlik@caacz.cz;
předmět – heslo KŘÍŽOVKA,
– klasická pošta:
Česká abilympijská asociace,
Sladkovského 2824,
530 02 Pardubice;
obálka – heslo KŘÍŽOVKA.

(mk)

Vyluštění z čísla 3:
1. HERCI
2. TANEČNÍ
3. DVANÁCT

Cenu získávají:
1. Monika Čuříková, Pardubice
2. Alena Valentová, Němčice (okr. Pardubice)
3. Hana Vondráková, Pardubice
4. Marie Pichová, Držkrajov (okr. Písek)
5. Božena Švihlíková, Pardubice

Ani třetí „abilympijská“ křížovka nikterak zásadně nezměnila stávající počet zasílaných vyluštění, který se pohybuje mezi 40 a 50. „Abilympijský“ luštitelský rok je ale teprve v polovině, takže kdoví, zda se nakonec přece jen nevyšplhá k číslu v řádu devíti desítek, tj. k zatímnímu rekordu.

(mk)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	D	V	A	N	Á	C	T	P	R	O	Č
B	O	A	K	A	L	Í	O	R	A	T	I
C	S	N	Í	H	A	N	T	E	K	O	S
D	T	I	N	E	A	P	E	C	K	A	N
E	A	V	A	R	T	A	N	E	Č	N	Í
F	V	A	N	C	E	CH	I	P	S	O	S
G	N	A	Š	I	L	I	S	T	K	A	T
H	Í	R	I	D	Í	Ž	K	O	R	M	A
I	K	O	K	R	H	A	T	R	T	U	Ť

Najdete v nás vždy spolehlivého partnera

- firma zaměstnávající více než 50 procent osob se zdravotním postižením
- dlouholetá praxe se zaměstnáváním zdravotně postižených
- nabídka služeb a zboží formou náhradního plnění
- pečlivost a zodpovědnost při veškeré činnosti
- správa a digitalizace archivů
- zasilatelství, kompletace a realizace zásilek

K2P
Rokycanova 2654
530 02 Pardubice
Tel.: 466 304 366
Web: www.k2p.cz
E-mail: info@k2p.cz

JHV
Síla v jednoduchosti
Podpora aktivit České abilympijské asociace pro osoby se zdravotním postižením
JHV-ENGINEERING s.r.o.
Nádražní 641, 533 51 Pardubice
+420 464 625 901, jhv@jhv.cz
jhv.cz

Vtipný sloupek

KOMEL
CAG POCTIVÉ ČESKÉ DVEŘE
Goldfein
NADACE AGROFERT
NEDCON
NAPA TRUCKS DAF WWW.NAPA-DAF.CZ
ALPINE STŘECHY KLEMPÍŘSTVÍ · POKRÝVAČSTVÍ · TESAŘSTVÍ PRODEJ MATERIÁLU · STŘEŠNÍ OKNA
CZECH INSURANCE AGENCY
AITCOM
TAURUS
GLOBUS
ANNABIS SÍLA KONOPÍ
ARAPO www.arapo.cz
JEDNOTA
FARMAX Český výrobce®
MANA-BARVY
Kávoviny TRADICE OD ROKU 1896

POZVÁNKA NA VÝLET

Krajina jako z jiného světa

Území mezi Karlovými Vary a Chebem lze definovat i jako „lázeňský trojúhelník“. Pomyslné vrcholy totiž tvoří města Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, velmi oblíbená i turistickou veřejností. V posledním jmenovaném (je nejzápadněji) láká k návštěvě především jedinečná architektura, která z něj činí jedno z nejkrásnějších evropských lázeňských míst – vše potřebné přináší web www.frantiskovy-lazne.cz. Ale nevšední turistické zážitky nabízí, a to i vozíčkářům, také příroda v blízkém okolí.

Popsaný výlet je každopádně velmi velmi netradiční. Turistům přibližuje po naučné stezce o délce 1,2 kilometru s devíti informačními tabulemi území národní přírodní rezervace (NPR) Soos – viz otištěná mapka. („Soos“ je v egerlandském neboli chebském německém nářečí výraz pro „močál“). Stezka je o to zajímavější, že většinou vede po dřevěných chodnících rozsáhlým rašeliništěm a slatiništěm po dně vyschlého jezera (jak potvrzuje i jeden ze snímků), v dávných dobách zaplněného minerální vodou, zbylý úsek je po zpevněné pohodlné cestě.

Pozůstatek jezera představuje v Evropě jedinečný tzv. křemelinový štít. Tento erozí zbrázděný nános zbytků schránek řas rozsivek z jezerního dna s pokryvem žluté a bílé vrstvy vysrážených minerálních solí zde vytváří fascinující obraz „měsíční krajiny“. K nevšednosti prostředí značně přispívají i četné bahenní sopky (mofety), vývěry minerálních pramenů a čistého oxidu uhličitého. Císařský pramen v úvodní části trasy je studená, středně mineralizovaná železitá sírano-uhličitano-chloridová sodná kyselka se zvýšeným obsahem berylia a arsenu. Současně jí náleží primát nejteplejšího přírodního vývěru v Chebské pánvi – teplota v jímce kolísá podle ročního období mezi hodnotami 14 až 18 °C. Vzhledem k popsaným přírodním podmínkám žije v rezervaci řada chráněných živočichů (zoologové mj. objevili 31 druhů měkkýšů) a roste množství mokřadních a slanomilných rostlin.

NPR Soos (podrobnosti na webu www.muzeum-frantiskovylazne.cz v části Rezervace Soos, příp. také www.kamennevrchy.cz v oddílu Národní přírodní rezervace Soos) byla vyhlášena v roce 1964 na rozloze 221 hektarů. Podobně jako třeba Adršpašsko-teplické nebo Prachovské skály je jedním z mála přírodních území u nás se zpoplatněným vstupem – držitelé průkazu ZTP zaplatí 80 korun, ZTP/P (vč. doprovodu) mají vstup zdarma. Stezku lze oficiálně projít pouze od poloviny března do poloviny listopadu – otevírací dobu v jednotlivých měsících uvádějí zmíněné weby.

Zážitky z návštěvy by nebyly úplné bez prohlídky dvou muzeí, do obou lze zavítat se vstupenkou z naučné stezky. V přízemním vč. sociálního zařízení kompletně bezbariérově upraveném pavilonu se nachází paleontologická expozice „Dějiny země“. Ve vedlejším dvoupatrovém muzeu s expozicemi o přírodě rezervace i okolí a o ornitologii na Chebsku mají vozíčkáři díky rampě „otevřené“ i první patro.

A jak strávit případný zbylý čas? Třeba v záchranné stanici pro zraněné živočichy. Ta se jako součást Národní sítě stanic stará o ptáky a savce, pro které by život ve volné přírodě byl většinou kvůli jejich poranění obtížný, příp. nemožný. Ve voliérách „bydlí“ např. výr velký, sova pálená, luňák hnědý, ale i velmi vzácní opeřenci jako morčák velký, včelojed lesní nebo sýc rousný, nejpočetnějšími obyvateli jsou káňata a poštolky. Ze savců jsou nejběžnější ježci, ale ošetřovali tady i jezevce lesního, několik druhů netopýrů nebo dokonce mývala severního. Někdo se zase rád projde daňčí oborou. Daleko to není ani k unikátní technické památce – muzejní důlní úzkorozchodné dráze Kateřina, která sloužila k převážení vytěženého jílu.

Automobilem je příjezd přes obec Nový Drahov, kde se křižují silnice od Chebu a Františkových Lázní, parkoviště je u vstupu. Doslova několik kroků od něj se nachází železniční zastávka Nový Drahov na lokální trati 146 Cheb – Luby u Chebu. Pěší turisté se na místo z Františkových Lázní dostanou severovýchodním směrem po červené značce po ujití zhruba 6,5 kilometru. Cyklistům je zajímavější část naučné stezky zapovězená, mohou absolvovat jen úsek po komunikaci, kde zároveň s ní prochází cyklotrasa číslo 2133. Ve vstupním prostoru je možnost drobného občerstvení.

Při delším pobytu v lázeňském městě specializujícím se kromě léčby ženských nemocí také na léčbu srdečních a cévních chorob a dále problémů s klouby a páteří se dost vozíčkářů jistě vydá na procházku po dvoukilometrové naučné stezce v lesoparku Amerika kolem stejnojmenného rybníku – podrobnosti zmiňuje citovaný městský web. **(mk)**

Geologická mapa NPR Soos uvádí, že se v celé rezervaci vyskytují humolity – organické usazeniny díky převažujícím spalitelným látkám vzniklým rašeliněním ideální pro lázeňské procedury. Z hlediska chemického složení z nich vyvěrají čtyři typy minerálních pramenů: vody tak obsahují Glauberovu sůl, síran železnatý (tj. voda železnatá), jedlou sodu nebo karbonát vápníku a hořčíku (tj. voda vápenato-hořečnatá). Při popisovaném putování budou mít turisté pod nohama ložiska prvního typu.

Snímek: *archiv Městského muzea Františkovy Lázně*

Příznivci dinosaurů stráví asi v muzeu zaměřeném na paleontologii delší čas u velkoplošných reprodukcí obrazů Zdeňka Buriana a hlavně u modelů prehistorických jurských ještěrů ve skutečné velikosti.

Snímky: *archiv Městského muzea Františkovy Lázně*

Inzercí v Abilympijském zpravodaji podporujete dobrou věc. Děkujeme!

Ceník inzerce spolu s dalšími informacemi získáte na adrese jaroslava.winklerova@caacz.cz, telefon: 774 243 403.

STAKO
www.stakohk.cz
Do našeho týmu hledáme
Nástup možný ihned
Zedník
Jeřábník
Stavbyvedoucí
Asistent stavbyvedoucího – mistr
Kontakt: mobil: 778 546 654, stakohk@stakohk.cz
STAKO
Bieblova 782, 500 03 Hradec Králové

HAK
AWOS s.r.o. Pardubice
ITEST plus s.r.o.
BUSTV ZÁBAVNĚJŠÍ CESTOVÁNÍ V MHD
MONTIFER
Regul servis Tech MĚŘENÍ A REGULACE
ACTIWO PARDUBICE
TOP CENTRUM www.topcentrum.cz
SUMO
SKANSKA

Abilympijský zpravodaj

Ohlédnutí za 25. abilympiádou

Renata Nováková opět uspěla ve velké konkurenci

Soutěžící z Oblastní charity Rokycany byli na letošní abilympiádě nepřehlédnutelní. Vybojovali totiž medaile v několika disciplínách: zlatou v aranžování suchých květin, malbě na hedvábí a cukrářství, stříbrnou v cukrářství a bronzovou v batice.

V pardubické Tipsport areně soutěžila podruhé Renata Nováková. Usměvavá žena, která žije ve Stupně na Rokycansku, si vybrala vazbu suchých květin. A vyhrála! Ke svému úspěchu říká: „Když jsem začala v našem stacionáři trénovat, soutěžní zadání mi připadalo dost těžké. Ale na abilympiádu už jsem přijela s jasnou představou, co a jak udělám. A věřila jsem, že to zvládnu."

Vítězství ovšem nečekala a měla z něj radost. O to větší, že v její disciplíně byla početná konkurence. „Všechno se mi povedlo tak, jak jsem chtěla. Jen jsem potřebovala asistentku, aby mi podávala květiny, protože skoro nevidím," podotýká paní Nováková. Stojí za zmínku, že ve stejné dovednosti kralovala i předloni, při své premiéře na abilympiádě.

„Ráda bych zkusila i aranžování živých květin. Letos o něj byl malý zájem, a tak ho pořadatelé zrušili," říká trochu posmutněle žena z šestičlenné rokycanské výpravy.

Snad si své přání bude moci splnit v příštím roce.

V cukrářství nečekaně vyhrála Monika Červeňáková

Na abilympiádě byla letos poprvé a přihlásila se do cukrářství. „Nečekala jsem, že budu tak dobrá," říká o svém vítězství Monika Červeňáková z Oblastní charity Rokycany. Na soutěž se připravovala v denním stacionáři Pohodička: učila se vytvářet minidortíčky.

„Líbilo se mi tady a ráda sem přijedu znova. Z ostatních disciplín mě nejvíc zaujalo košíkářství, batikování a malba na hedvábí," shrnuje své zážitky žena s mentálním postižením.

Pavel Stibůrek rád zkouší něco nového. Letos ho zlákala batika

Na abilympiádu jezdí z Prostějova skoro 15 let. Nejprve Pavel Stibůrek jen doprovázel jednoho známého. „Soutěžím tady asi čtvrtým nebo pátým rokem. Pokaždé v keramice, k ní si přiberu další dovednosti, které mě lákají," řekl pohodový chlapík. Letos si zvolil ještě editaci textu a batikování. „Nejsem moc talentovaný, proto mi s výběrem disciplín radí kamarád. V batice jsem teď soutěžil poprvé, nikdy jsem to nezkoušel – prostě jsem byl zvědavý, co dokážu udělat."

V keramice byl sám se sebou spokojený, protože se mu povedlo vytvořit předměty tak, jak si je představoval, jak je zamýšlel. „Soutěžní téma bylo Z pohádky do pohádky a já si vybral králíky z klobouku a krtečka." Stojí za zmínku, že na abilympiádu se pan Stibůrek vůbec nepřipravuje, i keramice se věnuje jen v pardubické Tipsport areně. Ale na počítači pracuje běžně: je mistrem v jedné chráněné dílně, takže často vyplňuje různé tabulky a formuláře.

Když soutěžil ve fotografování, měl možnost prohlédnout si střed města, tedy Zelenou bránu, Pernštýnské náměstí, třídu Míru a okolí zámku. Pardubice považuje za pěkné město. A jak se mu líbí na abilympiádě? „Je to moje oblíbená akce. Seznámil jsem se tady s mnoha lidmi, takže nejvíc se těším na setkání s kamarády. Některé potkám jen tady. Ale s těmi, kteří bydlí poblíž, se navštěvujeme."

I jeho mrzel nízký počet soutěžících. „Už loni to bylo slabší. A zdá se mi, že tenhle trend pokračuje. I disciplín je míň než třeba před deseti lety. Je to škoda," konstatoval Pavel Stibůrek. A dodal, že zkusí pro abilympiádu najít nové zájemce. **(pel)**

Kaktus, který po zalití rozkvétá do krásy

I v malém knihkupectví v Chrudimi se ve výloze objevil titul *Zalitý kaktus*, jehož autorem je vozíčkář Václav Uher. A kdo chodil často kolem, mohl si všimnout, že dílko napsané člověkem s postižením umístěné tak, aby bylo několik měsíců na očích, je ve zmíněném městě raritou.

Už při letmém prolistování je zjevné, že jde o čtivou kolekci příhod ze života na vozíku. Když přidáme nápaditý název a povedenou kresbu na obalu, máme nejspíš pohromadě hlavní důvody, proč se knížka dostala na tak „exkluzivní" místo.

Říká se, že život začíná ve třiceti. Ale co když může začít i jindy a jinak? Třeba v necelých osmnácti letech pádem ze stromu. Václav Uher – kvadruplegik z čeledi poúrazovité, který se dostal na vozík kvůli vlastní koníně, dává ve své knize nahlédnout do neobyčejného běhu svých týdnů, měsíců a let.

Život na vozíku není horší. Je jiný. Vášnivě jiný. A oproti dnům před úrazem má jednu zásadní výhodu: ještě nebyl ukončen. I vozíčkář zažije spoustu legrace a humorných situací. A když o nich vypráví tak, že je četba požitkem, má *Zalitý kaktus* šanci na slušný prodej. Zvlášť pokud je k sehnání i v knihkupectvích dalších měst.

Křest spojený s autogramiádou se konal v pražském Paláci knih Luxor v úterý 6. června. Kmotři byli dva: Alena Kábrtová, manažerka komunikace Centra Paraple, a spoluzakladatel centra, známý dramatik, spisovatel a herec Zdeněk Svěrák. Ten o autorovi řekl: „Václav Uher ztratil schopnost chodit, ale neztratil humor. Ten ho přenáší přes výmoly života a elektrický vozík je jen přídavný spojenec. Václave, možná, že to ještě nevíte, ale vy jste spisovatel. Vím jistě, že máte literární talent. A chtěl bych, abyste mi slíbil, že budete pokračovat."

Ukázku ze *Zalitého kaktusu* otiskneme v příštím Abilympijském zpravodaji. **(pel)**

Václav Uher
je absolventem Metropolitní univerzity Praha, kde vystudoval mezinárodní vztahy a evropská studia a kde nyní pracuje jako referent informačního centra. Profesně se věnuje i počítačové grafice, webovým prezentacím a fotografování. Jeho velkým koníčkem je cestování, na elektrickém vozíku poznal třeba španělskou Andalusii, kde žije jeho sestra. Václav Uher je i velkým sportovním nadšencem: předsedá České federaci Powerchair Hockey zaměřené na hokej na elektrických vozících. Zároveň v tomto sportu působí jako aktivní hráč a organizátor mezinárodních turnajů.

Písničková balada se šťastným koncem

Není to sice moc častý případ, hudební svět přesto zná profesionální zpěváky na vozíku či nevidomé. Ovšem do kategorie kuriozit zcela jistě patří písnička, která pojednává o vozíčkáři, navíc dítěti. Řeč je o dojímavém, sentimentálním a citupném songu „Teddy Bear". Tento svůj velký hit z roku 1976 o malém klukovi na vozíku s velkým přáním nazpíval americký country písničkář Woodrow Wilson „Red" Sovine, který preferoval skladby o řidičích trucků. Zpěvákem české verze je Ladislav Vodička, díky podmanivému hlubokému hlasu přezdívaný „český Johnny Cash". Originál i písničku s českým textem lze vyslechnout na webu www.youtube.com. Má dokonce i vlastní heslo na Wikipedii.

Zhruba ve čtyřiapůlminutové baladě se posluchač ocitá v kabině kamionu, který jede už osm hodin kdesi po americké higwayi. Vtom se z vysílačky ozve dětský hlas... Po krátkém tichu ho řidič uslyší znovu a s dojetím poslouchá a poslouchá... smutný životní příběh kluka, který si říká Teddy Bear.

Tak se dovídá, že nechodí, že žije v kolečkovém křesle, že trasa na vozíku od okna ke dveřím je jeho celý svět, že se táta zabil v trucku, že tahle vysílačka bylo to jediné, co mu po něm zůstalo, že máma přes den pracuje a po nocích jen pláče. Protože je celý den sám, tak že mačká vlny truckerů a že jeho jediný styk se světem za oknem mu poskytuje právě tahle vysílačka. A nakonec se mu svěří, že mu táta slíbil, že ho s sebou jednou vezme do kabiny na svou trasu a to že se mu už nikdy nesplní...

Řidič se proto rozhodne kvůli splnění tátova slibu změnit trasu. Přijede do ulice, kde chlapec bydlí, a tam zjistí, že se stejně kolegiálně zachovali i další truckeři. Ulice byla pestrobarevná od dlouhé řady aut, která ho všechna vozila sem a tam...

Výmluvný obrázek je také na obalu stejnojmenného alba z června 1976.

Píseň končí slovy:
„Já jako poslední jsem ho
do kabiny vynes',
a když na mě svítila jeho
šťastná tvář,
i já byl ňákej jinej.
Von si hrál s houkačkou –
já se mazlil s plynem
a lezly na mě myšlenky
vo věčný pravdě a vo nevinný vině.
Držel mě za ruku a řek' mi,
že mě poznal podle hlasu.
Já mu řek' jen, že je dobře, a oněměl jsem od úžasu.
Když jsem ho odnes' do domu
a štval auťák, abych nahnal čas,
tak ze zapnutýho rádia se ozval slznej ženskej hlas.
Já myslel na to, jak ten osud někdy všecko zamotá,
když říkala, že Teddybear měl dneska
díky nám nejhezčí den života.
A přála mi, aby na cestách byl se mnou vždycky Bůh
a že jsme jí dneska pomohli prorazit
ten její bludnej kruh.
A já vím odteďka, že ať pojedu v budoucnu
kterým chci směrem,
budu už navždycky sedět
v kabině s tím Teddybearem. **(mk)**

Nový život

příběh

Petr otevřel oči. Jako každý den v poslední době mu sjely na fotku přítelkyně Simony, o kterou přišel při autonehodě. Sám po ní skončil na vozíku s poraněním páteře, ruce mu zůstaly zdravé.

Podíval se na hodiny, ukazovaly sobotu půl dvanácté. Pomalu se posadil, přitáhl si vozík a přesedl na něj. Šlo to ztěžka. Rozhlédl se po pokoji, nikdo tu již nezůstal. Popojel ke stolku s láhvemi alkoholu a loknul si značkové whisky. Po doušku se otřepal a utřel si rukou rty. Hlavou mu projela myšlenka na další promarněný den. Odjel do koupelny.

Petr je pětatřicetiletý muž. Před úrazem rozvíjel slibnou kariéru počítačového odborníka v oboru analýzy finančních toků. Pak strávil rok v nemocnici a další půl rok v rehabilitačním zařízení. Nejvíce ho trápila ztráta Simony, se kterou plánoval společnou budoucnost.

Po návratu domů mohl zůstat ve firmě. Ale nemusel. Měl uzavřenou dobrou životní pojistku, která mu pokryje náklady do konce života. Ale práce ho držela nad vodou.

Přesto už nebyl sám sebou. Párkrát mu prolétla hlavou myšlenka na sebevraždu. Vždy ji zavrhnul. Víkendy trávil většinou s dvěma kamarády ze školy na večírcích nebo oslavách. Před nehodou hodně času trávil v práci a posilovně. Na vozíku byl v posilovně jen jednou: nesnesl soucitné pohledy lidí, kteří ho znali z doby, kdy chodil.

Když byl o víkendu sám, trávil čas hraním her na internetu a anonymním chatováním na sociálních sítích. I teď ho čekala sobota, kterou chtěl strávit u počítače. Najednou zvoní mobil. Rozhlíží se, kde ho nechal... Je na stolku s televizí.

Jede si pomalu pro něj. Dívá se, kdo mu volá, a nevěří svým očím. Na displeji se mu ukazuje kontakt mrtvé přítelkyně Simony! Nechal její číslo odpojit, tím si byl jist, ale v telefonu si ho nevymazal. Teď jen nejistě zíral na displej a váhal, zda to má vzít.

Zvědavost mu ale nedala. Nejistým hlasem řekl: „Prosím?" Ozval se příjemný ženský hlas: „Tady Lucka." Zeptala se, zda to zítřejší pozvání na oběd platí. Petr trochu zaváhal. Nebyl si jist, že někomu něco psal nebo si něco domlouval.

„Jaká schůzka?" zeptal se opatrně. Lucka řekla: „Nepamatuješ si? Včera jsem od tebe dostala hezkou textovku, potom jsme si chvilku psali. Nakonec jsi mě pozval v neděli na oběd do restaurace."

Petr si nevzpomínal, ale nechtěl být za hlupáka. A tak se společným obědem souhlasil. Začali si povídat o životě. Petr váhal, zda má Lucce říct, že je na vozíku. Nakonec se k tomu odhodlal. Bez váhání odpověděla, že jí to nevadí.

Schůzka proběhla bez problémů. Petr byl Lucce sympatický, ona jemu také. Začali se scházet. Po nějakém čase se k němu Lucka přestěhovala. Petrovi se vracela vitalita, dokonce začal znovu navštěvovat posilovnu.

Stále mu vrtalo hlavou, jak Lucka získala číslo jeho předchozí partnerky, když ho nechal odpojit. Jednou se jí na to zeptal. Odpověděla mu, že číslo jí před půl rokem přidělil operátor potom, co ztratila mobil s předplacenou SIM kartou.

Během jednoho večera pověděl Lucce, co se stalo. I o Simoně a o tom, že měla stejné číslo. Došli k závěru, že to byla osudová esemeska, která je svedla dohromady...

Za nějaký čas Lucka sdělila Petrovi, že spolu čekají potomka. Po téhle zprávě definitivně skoncoval s minulostí a začal opět pozitivně myslet a žít.

Richard Bureš

BILFINGER
ENELEX

Burzy filantropie spojují cesty neziskovek a firem

Je to povzbudivá zpráva. Burza filantropie, která vznikla v roce 2012 v Pardubickém kraji a několik let se konala pouze tam, se zabydluje v dalších regionech. Letošek je zřejmě přelomový: o peníze od firem premiérově usilují i neziskovky z Kraje Vysočina a Jihočeského kraje. Druhým rokem se tato akce navíc koná i ve Středočeském kraji.

S nápadem přišla Koalice nevládek Pardubicka společně s Pardubickým krajem. Oč jde? Organizátoři zajistí subjekty ochotné dát peníze na veřejně užitečnou aktivitu. Na internetu pak podnikatelé a veřejnost svými hlasy rozhodují o tom, které projekty se dostanou do finále. To se většinou odehrává na bezbariérovém místě, kde se zástupci firem a neziskovek setkají tváří v tvář.

Lidé z nevládek představují své záměry. Donátoři se ptají na vše, co je zajímá, a potom se poradí mezi sebou a oznámí, kolik peněz komu darují. Mezi diváky jsou nejen příznivci a členové zúčastněných organizací, ale i novináři a lidé, kteří zvažují, zda se do burzy příště nějak zapojí.

Firem, které jsou ochotné poskytnout peníze, stále přibývá. O jejich přízeň se ucházejí ekologické organizace, spolky usilující o záchranu památek nebo centra pomáhající osamělým matkám. A samozřejmě také neziskovky lidí se zdravotním postižením: například v pardubickém finále uspěla Česká abilympijská asociace s nápadem pořídit si včelstva a stáčírnu medu nebo Křižovatka – handicap centrum se záměrem zakoupit moderní rehabilitační přístroj pro vozíčkáře.

Všechny zatím uskutečněné Burzy filantropie podpořily 217 projektů částkou dosahující zhruba 7,25 milionu korun. Za přínos v sociální oblasti ji už dokonce ocenila mezinárodní porota významné soutěže SozialMarie.

Spokojenost s jejím dosavadním fungováním neskrývá Jana Machová, ředitelka KONEPu: „Máme radost, že se myšlenka z Pardubického kraje dále šíří republikou."

Souhrnné informace o burzách (se spádovou oblastí totožnou s okresy) lze najít na internetu. Na dotazy odpoví Monika Konířová na telefonu 607 230 051 či e-mailu konirova@konep.cz.

Na jaře se obhajovaly projekty a rozdávaly peníze v Pardubicích, Hlinsku a Benešově. Podzimní finále se uskuteční v pěti městech. Navštívit je a získat inspiraci, jak financovat společensky užitečné záměry, může kdokoli.

V dalších řádcích se podíváme na některé burzy podrobněji.

Středočeský kraj

byl tím druhým, kde mohly loni na takové akci neziskové organizace prezentovat svoje vize. Konkrétně se tak stalo v Benešově na počátku března.

Město na jihovýchod od Prahy se ve středu 31. května dočkalo druhého ročníku burzy. Prezentace tentokrát sledovalo sedm donátorů, mezi nimi i zástupce města, současně hlavního partnera akce. Záštitu převzala hejtmanka Jaroslava Pokorná Jermanová. Její hodnocení muselo všechny zainteresované potěšit: „Podpora veřejně prospěšných projektů je důležitá, ale nejde jen o finance. Právě spolupráce mezi donátory a neziskovými organizacemi je to nejcennější, čím burza přispívá k rozvoji lokality."

Díky získaným financím se mj. zlepší podmínky života v zařízeních, která na Benešovsku poskytují služby osobám se zdravotním postižením.

(Zatím) pouze ve středních Čechách navštívila Burza filantropie více měst. Druhým v pořadí byl ve čtvrtek 29. června Mělník. Premiéra byla místem prezentace projektů tří místních organizací, původní počty byly ovšem značně vyšší – devět organizací a deset projektů. Pořadatelé každopádně očekávají větší účast na podzimní „ostré" burze.

Pro akustický koncert, velmi zajímavou a velmi vydařenou formu prezentace projektu „Kapela koníček – budeme hrát pro lidi", se rozhodl českobudějovický spolek Koníček.

V tomto kraji burzu realizuje obecně prospěšná společnost GLE.

Kraj Vysočina

Také na premiéře v Jihlavě panovala v pondělí 29. května v sále, kde se o přízeň donátorů ucházely prostřednictvím prezentací čtyři organizace, příjemná a přátelská atmosféra. To ostatně dokreslují slova jednoho z donátorů i zástupkyně prezentujících neziskovek.

Mecenáš řekl: „Já sám pocházím z neziskového sektoru a vím, jaké to je, když jsme hledali každou podporu. Rád bych podpořil práci těch, kteří by tu svoji energii mohli věnovat komerčním aktivitám. Moc si vážím těch, kteří opravdu pomáhají potřebným a dělají to s plným nasazením."

A hlas z druhé strany: „Pilotní burza pro mne samotnou byla možností být u propojení dvou zdánlivě odlišných světů… Aktéry těchto světů jsme my, lidé. Lidé, kteří mají mnoho společného a tím, čím se odlišují, se mohou navzájem obohatit. Fandím všem zúčastněným a přeji jim štěstí a naplnění v tom, co dělají."

Nejlepší důkaz toho, že jedinečná aktivita ze sousedního kraje také v tomto úspěšně „zakořenila", dokládá podpis společného dokumentu o vůli dále spolupracovat na jejím konání. Ale až „ostrá" burza ve středu 11. října ukáže, jaká bude skutečná realita.

Realizaci zajišťuje spolek KOUS Vysočina (Koordinační uskupení neziskových organizací v Kraji Vysočina).

BURZA FILANTROPIE

PODZIMNÍ FINÁLE

město	*termín*
Litomyšl	4. října
Jihlava	11. října
Ústí nad Orlicí	18. října
České Budějovice	25. října
Mělník	říjen (datum v jednání)

Jihočeský kraj

Ve středu 14. června se o burze prvně mluvilo v Českých Budějovicích, kde se donátorům a zástupcům veřejné správy i samosprávy představilo pět velmi zajímavých projektů. Po projektu s názvem „Blázníš, no a!" se rozpoutala diskuse o tom, jak poznat člověka s duševním onemocněním a jak se v kontaktu s ním zachovat. Donátoři ho nakonec vyhlásili po poradě za nejlepší.

Na rozdíl od jihlavské na této nedošlo k žádnému uzavření partnerství mezi donátory. Je ale dost možné, že se tak stane hned na té následující ve středu 25. října…

Jihočeským realizátorem je spolek DialogCB.

(pel, mk)

Recepty z Kosatce

Toto jídlo z nabídky tréninkové kuchyně České abilympijské asociace patří k oblíbeným regionálním. Protože existuje v různých variantách, je snímek pouze ilustrační.

Kyselo

Doba přípravy:
12 hodin + vaření 30 minut.
Suroviny (pro 4 osoby):
250 ml chlebového kvasu, čerstvé houby nebo hrst sušených, 3 lžíce sádla nebo másla, 200 ml mléka, 3 brambory, 1 cibule, sůl, kmín, 3 velká vejce, čerstvá petržel.

Postup přípravy:
Chlebový kvas naředíme trochou vlažné vody a necháme ho přes noc stát. Očištěné houby pokrájíme a na lžíci sádla podusíme. Sušené pokrájíme a povaříme krátce v mléce, slijeme, mléko uchováme. Oloupané brambory pokrájíme na kousky. Cibuli oloupeme a nakrájíme na kostičky. V hrnci přivedeme k varu osolenou vodu, vložíme do ní houby, kmín, brambory a povaříme doměkka. Do hrnce s houbami a bramborami přilijeme kvásek a na mírném plamenu vaříme asi 15 až 20 minut. Na pánvičce na lžíci sádla opečeme cibuli, přidáme do hrnce s polévkou a provaříme. Na zbylém sádle připravíme řidší míchaná vajíčka. Vejce rozdělíme na talíře a přelijeme hotovým kyselem nebo je vmícháme do polévky. Jednotlivé porce ozdobíme natrhanou petrželkou. **(mk)**

Přístupnost třikrát jinak

Stávající euroklíč pomalu končí

Zhruba před půl rokem informovaly webové Vozíčkářské noviny o zahájení plošné výměny eurozámků: zastaralé vložky postupně nahradí čtečky čipových karet. Elektronický euroklíč bude vystaven na konkrétní jméno a mimo dalších bezpečnostních prvků bude obsahovat také čtečku otisků dlaně a očního pozadí držitele. Podle Evropské unie (EU) se tím má zabránit zneužívání klíče, tj. půjčování zdravým osobám.

Většinu souvisejících změn a doplňků běžný uživatel prakticky nezaregistruje. Na druhou stranu budou muset mít nový typ eurozámku vstupy do všech bezbariérových toalet včetně bytů a rodinných domů s celkovou obytnou plochou přesahující 30 m^2.

Italské město Pisa (proslulé svou šikmou věží) se do konce roku stane sídlem evropského dohledového a koordinačního centra, kde se bude za pomoci satelitní sítě monitorovat používání euroklíčů.

V I. kole uspělo deset záměrů

Každoročně vyhlašuje řídící výbor *Národního rozvojového programu mobility pro všechny* dvě kola výzvy k předkládání záměrů bezbariérových tras. Finanční podpora z programu přitom směřuje na odstraňování bariér v budovách státních a veřejných institucí a dopravních bariér. Nezbytnou podmínkou, kterou musí každý předkladatel před podáním na sekretariát Vládního výboru pro zdravotně postižené občany splnit, je nutnost konzultace tras se zástupci příslušných resortů, případně institucí podílejících se na financování. Jednotlivé záměry totiž musejí splňovat podmínky příslušných vyhlašovaných dotačních programů.

V I. kole výzvy pro rok 2018 vyhlašovatelé přijali 13 záměrů měst či obcí. K finanční podpoře výbor vybral Příbram, Doksy, Mimoň, Žamberk, Tábor, Kyjov, Valašské Klobouky, Blížkovice (městys na severozápadě okresu Znojmo), Břeclav a Velké Bílovice (obec na Břeclavsku).

Podpořené záměry se týkají např. bezbariérových úprav knihovny (Příbram), společných prostor a rekonstrukce stávajícího WC v domě s pečovatelskou službou (Žamberk), budovy finančního úřadu a trasy mezi nádražím a knihovnou (Kyjov), chodníku ke škole a schodištní plošiny (Blížkovice) nebo modernizace odborné učebny a chodníků (Velké Bílovice).

Termín předložení záměrů II. kola výzvy je do pátku 13. října.

Více informací o *Národním rozvojovém programu mobility pro všechny* je na vládním webu www.vlada.cz v části Pracovní a poradní orgány.

Legislativní úprava webové a mobilní verze pojmu

Ani v současné době stále neexistuje bezproblémový přístup k veřejným internetovým portálům i k mobilním aplikacím pro všechny uživatele bez výjimky, s největšími problémy se prakticky kdekoliv v EU potýkají osoby se zrakovým či sluchovým postižením.

Významný posun při postupném narovnávání podmínek má přinést směrnice Evropského parlamentu a Rady EU z října loňského roku, nemusí se jí ale řídit soukromé a komerční subjekty.

Ta přitom výraz „přístupnost" uvádí v souvislosti se čtyřmi zásadami: vnímatelností, ovladatelností, srozumitelností a stabilitou.

Realizace směrnice rozhodně nebude jednoduchá, není ani zcela jasné, jaké kroky k naplňování standardů dané směrnicí zvolí jednotlivé země EU. Proto vznikla sedmičlenná expertní skupina Web Accessibility Directive Expert Group, která bude nápomocná při aplikaci předpisu v celé Unii do tří let. Poté budou všechna jeho nařízení pro každou členskou zemi závazná. Musí se samozřejmě stát také součástí českého zákonodárství.

Úplné znění směrnice o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru přináší v různých formátech adresa http://eur-lex.europa.eu. **(mk)**

ABILYMPIJSKÝ ZPRAVODAJ
(číslo 4 – srpen 2017).

VYDAVATEL:
Česká abilympijská asociace, z.s.,
Sladkovského 2824,
530 02 Pardubice.

REDAKCE:
Rokycanova 2654,
530 02 Pardubice,
Jaromír Fridrich (šéfredaktor):
fridrich.jaromir@seznam.cz,
Miloš Kajzrlík:
milos.kajzrlik@caacz.cz,
Miloš Pelikán:
bobpelikan@seznam.cz.

KONTAKT:
telefon: 466 304 366.

KOMPLETNÍ ARCHIV
ve formátu pdf na www.caacz.cz.

GRAFIKA A SAZBA:
CAA, z.s., Pardubice.

TISK:
Studio Press s.r.o. Pardubice.

EVIDENČNÍ ČÍSLO:
MK ČR E 12884.

HOVORKA Vaše spokojenost je naše budoucnost
EURONICS
FOXCONN CZ

zaostřeno na ...

duchovní život věřících se zdravotním postižením

Přístupnost božích svatostánků

Vatikánské Svatopetrské náměstí, velké baziliky nebo jen malá kaplička někde na konci světa… Všude tam lidé naslouchají Slovu Božímu. A všude – jak potvrzují i televizní přenosy – ho zbožně přijímají také vozíčkáři, osoby nevidomé, ba i neslyšící či věřící s jiným zdravotním handicapem. V tomto díle seriálu si povšimnu hlavně toho, jak se katolické a částečně i evangelické církvi daří v širším slova smyslu v oblasti bezbariérovosti.

Hojně navštěvované kostely nebo kaple se logicky velmi často nacházejí na vrcholech kopců a vede k nim křížová cesta. Na pěší poutníky proto čeká náročnější stoupající putování, na vozíčkáře, osoby s omezenou pohyblivostí i rodiny s kočárky při vstupu navíc mnohdy dlouhé schodiště. A tak je třeba vyzdvihnout snahu příslušné diecéze (církevní správní jednotka) postarat se podle místních možností o co nejvíce bezbariérový vstup, často to vyřeší nájezdová rampa. Kvůli účasti věřících nejen s tělesným postižením se ve městech i na vesnicích snaží upravit jednotlivé interiéry, některé farnosti do svých služeb zařazují i dovoz na bohoslužby. Při velkých setkáních je vždy zajištěna pomoc asistentů.

Na webu http://bohosluzby.cirkev.cz některé farnosti uvádějí, zda je zvolený kostel bezbariérový. V současnosti je toto přínosné vyhledávání však funkční jen pro značný počet kostelů v Praze a pro několik v litoměřické a brněnské diecézi.

Vstoupili jsme tedy do kostela a očekáváme kázání. Přišli s námi ale i nevidomí s neslyšícími a také lidé, kteří obtížně rozumějí rychle mluvícímu knězi… Dnešní počítačová doba si naštěstí celkem snadno dokáže poradit i s takovými eventualitami. Pro nevidomé existují audiobible s popisem v Braillově písmu. Další zmínění věřící mohou dostat natištěná kázání, může jim být zaslané také e-mailovou poštou, někdy ho zveřejňují i weby příslušných farností, a to také ve formátu mp3.

Velká duchovní setkání

Každoročně se v Čechách i na Moravě konají za početné účasti věřících poutě na vyhlášená místa, nejznámější jsou samozřejmě Velehrad a Svatý Hostýn. Svoji dřívější oblibu opět získává třeba Svatá Hora u Příbrami, alespoň jedno poutní místo má každý region – výběr usnadní i speciální webová adresa www.poutnimistacr.cz. Bylo by spíše zvláštní, kdyby mezi poutníky nebyly osoby se zdravotním handicapem…

První letošní významná akce pro ně byla od pátku 12. do pondělí 15. května v Praze: jednalo se o největší evropské setkání neslyšících katolíků z dvanácti zemí. Mše svatá v katedrále sv. Víta znamenala pro tento dóm novinku – nikdy dříve se kvůli účasti slyšících i neslyšících včetně kázajícího kněze a několika jáhnů netlumočila do českého znakového jazyka.

Zrakově postižení se na svoji speciální pouť na Svatý Hostýn vydali v sobotu 24. června.

Úterý 15. až neděle 20. srpna patřily olomouckému celostátnímu setkání mládeže s bohatým duchovním i kulturním programem. Mezi jeho účastníky se pravidelně objevují i vozíčkáři; v minulosti byla členkou tiskového týmu dívka na vozíku.

Až po uzávěrce tohoto čísla, v úterý 5. září, se uskutečnil *Den bez bariér* na Svaté Hoře u Příbrami – bližší informace je proto nutno hledat na webu www.svata-hora.cz.

Všehochuť zajímavostí

Církev se ve svých aktivitách samozřejmě neuzavírá před žádným zdravotním postižením, naplňuje tím jednu ze svých zásad – pomáhat bližnímu svému.

Nevidomí mohou kromě zmíněné audiobible dále v knihovně Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy využít zvukové nahrávky křesťanské literatury. Na stále žádanější i oblíbenější haptické prohlídky se dosti zaměřuje olomoucké arcibiskupství. Hmatové modely objektů má jak ve svém sídelním paláci, tak v katedrále sv. Václava, kostelích sv. Michala a sv. Mořice a také na blízkém Svatém Kopečku. Stejná možnost prohlídky celého areálu „vlastníma rukama“ navíc s popiskami ve slepeckém písmu je na Svaté Hoře u Příbrami.

Od konce května denně od 10 do 18 hodin si mohou v českobudějovickém kostele Obětování Panny Marie v centru města prohlédnout zdarma s nevidomými i vozíčkáři a neslyšící postupně rozšiřovanou první stálou expozici haptických modelů v Jihočeském kraji. Popisky všech exponátů na speciálních podstavcích nevidomí „přečtou“ díky QR kódu odkazujícího na hlasový výstup a jejich přetlumočení do znakového jazyka.

Katolíkům se sluchovým handicapem pomáhá na internetu v otázkách víry adresa www.neslysicikatolici.cz; jejich celkový počet se odhaduje jen na tři až čtyři desítky. U této komunity nelze zapomenout na unikátní projekt *Bible bez hranic.* Historicky první překlad biblických textů do českého znakového jazyka a pravděpodobně i světově první překlad uskutečňovaný na univerzitě společně realizují teologové, lingvisté, sociální pracovník, tlumočníci do znakového jazyka, neslyšící zastupují rodilý mluvčí, programátor, grafici a kameraman.

Církev má své časté zastoupení i na pardubické abilympiádě. Účastníky totiž bývají i reprezentanti katolické Charity České republiky (www.charita.cz) a evangelické Diakonie (www.diakonie.cz).

O krásném vztahu církve a zdravotně postižených by se toho dalo napsat ještě velice hodně, pominul jsem třeba církevní školství. Tematikou se dále zabývají třeba weby obou uváděných církví – www.cirkev.cz (katolíci) a www.e-cirkev.cz (evangelíci). Vlastní stránky mají i dvě arcibiskupství a šest biskupství, stejně tak četné farnosti i kostely. **(mk)**

Moderní ekumenický kostel sv. Prokopa z roku 2001 s lodí v půdorysu elipsy, součást Komunitního centra Nové Butovice na náměstí v centru sídliště, se v lednu stal farním kostelem pražské komunity neslyšících katolíků.

Počátky uskupení spadají do roku 2012, kdy vyhověl prosbě jejich zástupců o duchovní vedení polský kněz Stanislaw Góra. Do prvních kontaktů s českými neslyšícími se dostal v roce 1996. Při kázání mu pomáhají dvě asistentky, jedna jako tlumočnice do znakového jazyka. Protože u nás dosud není kněz se znalostí znakového jazyka v míře umožňující provádět zpověď, je z tohoto důvodu vázána zpovědním tajemstvím.

Bible (Písmo svaté, Písmo nebo také Kniha knih), posvátný soubor křesťanských a židovských starověkých textů inspirovaných Bohem, je nejpřekládanější i nejvydávanější publikace na světě. Praktické potvrzení tohoto faktu lze u nás spatřit např. v pelhřimovském Malém muzeu Bible (www.malemuzeumbible.cz), které prostřednictvím zajímavých exponátů i praktických workshopů přibližuje hlavně její historii v českých zemích.

V bohaté expozici jsou kromě Bible a dalších teologických tisků ze 16. až 18. století a stovek novodobých v mnoha jazycích také kuriózní vydání: jednou z nich je také Bible v Braillově písmu pro nevidomé.

Už posedmnácté bylo součástí oslav Dnů lidí dobré vůle *na Velehradě při příležitosti státního svátku sv. Cyrila a Metoděje* Mezinárodní setkání vozíčkářů *s pestrým programem. V úterý 4. července patřil areál památného místa našich dějin téměř 130 osobám se zdravotním nebo mentálním, ale i s jiným postižením od nás i z okolních zemí. Někteří přijeli poprvé, mnozí se ale vrátili na akci už poněkolikáté.*

Program zahájila poutní mše v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Poté se účastníci přesunuli na nádvoří před školou, kde bylo připraveno drobné občerstvení, krásné okamžiky zpříjemnila cimbálová hudba. Vyvrcholení obstaral benefiční koncert Večer lidí dobré vůle. *Příležitostí pro další přátelské rozhovory bylo závěrečné společné posezení u táboráku.*

Po celý den nešlo přehlédnout 90 dobrovolníků Maltézské pomoci *(www.maltezskapomoc.cz) v jasně červených tričkách. Tato neziskovka ale vykonala velký kus práce třeba také u zmíněného mládežnického setkání v Olomouci.*

OP

P.P.
982507-0663/2017
530 02 Pardubice 2

Neslyšící Evropě nyní vládne česká kráska

Nejúspěšnější z nejlepších (odleva): Yu Chen Lin (Tchaj-wan) – Mister Deaf Asia 2017, Marija Puposka (Makedonie) – I. Vicemiss Deaf World 2017, Eric Alcantara Pascual (Španělsko) – Mister Deaf World 2017, Chutima Netsuriwong (Thajsko) – Miss Deaf World 2017, Petra Gluchová – Miss Deaf Europe 2017, Chehiban Bagou (Francie) – Mister Deaf Europe 2017, Hao Manman (Čína) – Miss Deaf Asia 2017 a Inna Děmidova (Bělorusko) – II. Vicemiss Deaf World 2017. ***Snímek:*** *Ája Kamasová*

Sobotní večer 15. července patřil v pražském Kongresovém centru kráse. 24 dívek a 23 chlapců se sluchovým postižením ze čtyř desítek zemí se jako nejlepší z národních kol soutěže krásy neslyšících Miss & Mister Deaf World & Europe & Asia 2017 totiž zúčastnilo její finálové části.

Program se v zásadě neodlišoval od klasických „missáckých“ soutěží. Diváky nepotěšila nejen oku nejvíce lahodící promenáda v plavkách, ale také přehlídka ve večerních šatech, zaslouženým potleskem odměnili i umění jednotlivých adeptek a adeptů na titul při jejich volných disciplínách. Jedinou viditelnou, ovšem nezbytnou odlišností na pódiu byla stálá přítomnost tlumočníků do českého znakového jazyka a mezinárodního znakového systému.

Rozhodování dvou mezinárodních porot bylo opravdu těžké. Horní fotografie představuje všechny královny i krále, kteří nakonec dostali na hlavy krásné koruny. Na evropský trůn se přitom posadila naše zástupkyně, dívka z Týniště nad Orlicí ve východních Čechách!

Neočekávaným okamžikem večera, který pořadatelé nemohli při nejlepší vůli zařadit do programu, byla situace, kdy francouzský Mister World 2014 požádal o ruku svoji přítelkyni, manažerku a tlumočnici do mezinárodního znakového systému…

Jako součást soutěže se konaly tři módní přehlídky. V jednom pražském hotelu, v zámeckém parku v severočeských Teplicích a na závěr ve středočeské obci Hradešín (nedaleko Úval) předvedli módní oblečení a národní kroje svých států neslyšící dívky i chlapci z mnoha zemí celého světa.

P. Gluchová nadchla početné obecenstvo ve své volné disciplíně vystoupením nazvaným „Swing Me Baby“. ***Snímek:*** *Ája Kamasová*

První rok 21. století byl i prvním rokem soutěže, tehdy vyhrála dívka z Ukrajiny. V roce 2009 se rozšířila o evropské a za dalších šest let o asijské klání. Z mladých mužů se sluchovým postižením se vítězové poprvé vybírali v roce 2013.

Podrobnosti o soutěži Miss & Mister Deaf World & Europe & Asia přináší webová adresa www.missdeafworld2011-2020.com. **(mk)**

K2

Dopravní podnik města Pardubic a. s.

dera
www.edera.cz
VYSOKORYCHLOSTNÍ INTERNET
DIGITÁLNÍ HD TELEVIZE